

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Систематизовано підходи до визначення сутності поняття «фінансових результатів» підприємства. Визначено фінансові результати як різницю між сумами доходів та відповідних їм витрат, виражених у абсолютних показниках прибутку(збитку).

Ключові слова : фінансовий результат, прибуток, збиток.

Abstract

Going is systematized near determination of essence of concept «financial results» enterprises. Certainly financial results as difference between the sums of profits and proper them charges, shown in the absolute indexes of income(to the loss).

Keywords: financial result, profit, loss.

Вступ

У наш час прибуток основною метою підприємства, беззаперечним є той факт, що чим прибуток вищий, тим більше підприємство має можливостей для реалізації своїх програм, оновлення матеріальної бази та збільшення власного капіталу. Це забезпечить стабільність підприємства та є гарантією його фінансової незалежності. Але питання економічної сутності фінансових результатів залишається розкритим не повністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання економічного змісту фінансових результатів знайшли своє відображення у працях багатьох вчених, зокрема Соколов Я.В.[1], Бутинця Ф.Ф. [2], Вороніної О.О.[3], Загороднього А.Г.[4], Лугового В.А.[5], Кондракова Н.П. [6], Мочерного С.В. [7], Пипко В.А. [8], Пушкар М.С. [9], Білик М.Д.[10] та інших. Це підтверджує актуальність питань формування доходів і витрат для визначення кінцевого фінансового результату для забезпечення стабільності діяльності підприємства.

Метою роботи є систематизація підходів до визначення економічної сутності фінансових результатів.

Результати дослідження

Одним із ключових об'єктів наукових досліджень в сфері економічної теорії є фінансові результати, які є універсальною категорією показника ефективності діяльності. Категорія «фінансові результати» враховує обидві сторони двоєдиного завдання: скільки отримано і якою ціною.

Вивчення нормативно-правової бази України, дає змогу зазначити, що в законодавстві не розглядається сутність саме поняття «фінансові результати». Зокрема, в П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» обґрунтовано лише сутність дефініцій «прибуток» та «збиток». Саме це і спричиняє розмитість у визначенні сутності, ролі та значення фінансових результатів

Згідно П(С)БО 1, прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов’язані з ними витрати. А збитки – перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких здійсненні ці витрати [11].

Поняття «фінансовий результат» і «прибуток» не зовсім тотожні, оскільки фінансовий результат ширший за своїм змістом, ніж прибуток. Фінансовий результат відображає всю господарську діяльність підприємства, характеризує кількісні і якісні показники результативності діяльності підприємства, тоді як прибуток (збиток) є підсумок цієї діяльності, оскільки результат може бути як позитивним, так і негативним.

Таблиця 1 – Наукові підходи щодо визначення сутності поняття «фінансовий результат»

Автор	Фінансовий результат - це
Мочерний С.В. [7]	грошова форма підсумків господарської діяльності організації або їхніх підрозділів, виражена в прибутках або збитках
Вороніна О.О. [3]	якісна характеристика фінансово-господарської діяльності, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства
Пипко В.А. [8]	результат господарської діяльності, виражений в грошовій формі
Пушкар М.С. [9]	прибуток чи збиток, отримані в результаті господарської діяльності
Луговий В.А. [5]	балансовий прибуток (або збиток) підприємства, який складається із доходу (витрат) від реалізації готової продукції (робіт, послуг), доходу (витрат) від інших реалізацій і сум позареалізаційних доходів (витрат)
Бутинець Ф.Ф. [2]	прибуток (збиток) від реалізації готової продукції (робіт, послуг)
Соколов Я.В. [1]	приріст (зменшення) капіталу (засобів, вкладених власниками) підприємства протягом звітного періоду
Кондракова Н.П. [6]	відображає зміну власного капіталу за визначений період в результаті виробничо-фінансової діяльності підприємства
Загородній А.Г. [4]	приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді

Проведений аналіз наукових праць, дозволяє зробити висновок, що поняття «фінансовий результат», як видно з таблиці 1, науковці трактують по-різному, проте вкладають однаковий зміст у своє трактування.

Сучасна міжнародна практика бухгалтерського обліку в основному виокремлює три головні підходи до трактування змісту фінансових результатів діяльності підприємства:

- перший, згідно якого різниця між вартістю чистих активів підприємства протягом звітного періоду становить фінансовий результат. При цьому чисті активи підприємства дорівнюють різниці між загальною вартістю майна підприємства та загальною сумою його заборгованостей і додаткових внесків власників;
- другий, згідно якого фінансовий результат діяльності підприємства дорівнює різниці між величинами його доходів і витрат діяльності протягом звітного періоду;
- третій, згідно якого показник фінансового результату визначається шляхом порівняння величини власного капіталу на початок звітного періоду та на кінець звітного періоду.

Найбільшого поширення в міжнародній практиці набув другий підхід, відповідно до якого фінансовий результат трактується як різниця між доходами та витратами діяльності підприємства, із врахуванням коригувань на суму зміни залишків запасів та незавершеного виробництва за звітний період. Дана тенденція є характерною і для української системи бухгалтерського обліку.

Висновки

Отже, розкрито економічну сутність фінансових результатів в сучасних умовах. Узагальнюючи всі розглянуті визначення, слід зазначити, що фінансовий результат – це результат діяльності суб’єктів

господарювання, що визначається як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Соколов Я. В. Основи теорії бухгалтерського обліку [Текст] / Я.В. Соколов. – М.: Фінанси і статистика, 2000. – 496 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік [Текст] / Ф.Ф. Бутинець, Л. В. Чижевська, С. Л. Береза. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 672 с.
3. . Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства [Текст] : автореферат : спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами / О.О. Вороніна; Харківський нац. економічний ун-т. – Харків, 2009. – 25 с.
4. Загородній А.Г. Облік і аудит: Термін. словник [Текст]/Загородній А.Г., Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки, №4/2013 360 Вознюк Г.Л., Партин Г.О. – Львів: «Центр Європи», 2002. – 671 с.
5. Луговий В.А. Облік капіталу, позичок і фінансових результатів [Текст]/ В.А. Луговий. – М.: АТ "ІНКОНСАУДІТ", 1995. – 128 с.
6. Кондраков Н. П. Бухгалтерський облік [Текст]: Навчальний посібник / Н. П. Кондраков. – [4-е вид., доп.]. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 640 с.
7. Мочерний С.В. Політична економія: навч. посіб. / Мочерний С.В. – К.: Знання-Прес, 2002. – 687 с.
8. Пипко В. А. Настільна книга бухгалтера та аудитора [Текст] / В.А. Пипко, Л.Н. Булавина. – [5-е вид., доповнене]. – М.: Фінанси і статистика, 2011. – 592 с.
9. Пушкар М. С. Фінансовий облік [Текст] : Підручник / М. С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.
10. Білик М.Д. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування [Текст] : монографія / М.Д. Білик, Т.О. Білик; Міністерство освіти і науки України, Київський нац. університет технологій та дизайну. – К: КНУТД, 2012. – 280 с.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

Сторчак Аліна Олександрівна – студентка групи Моф-13, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail : alina22345@rambler.ru.

Науковий керівник : **Фурик Василь Григорович** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Alina O. Storchak - student MOF-13, Faculty of Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail : alina22345@rambler.ru.

Supervisor: **Vasily G. Furyk**, Candidate of Economic Sciences, professor Department of Finance and Innovation Management , Vinnitsa National Technical University. Vinnitsa